

Pimeässä en ole neliraajainen - In the dark i don't have four limbs

30 November – 21 December 2017

Artists Alma Heikkilä, Mikko Lipiäinen, Arissana Pataxó and Reetta Pekkanen
Curated by Jussi Koitela

Pimeässä en ole neliraajainen - In the Dark I Don't Have Four Limbs is an exhibition that presents art work by *Alma Heikkilä, Mikko Lipiäinen, Arissana Pataxó* and poetry by *Reetta Pekkanen* entangled with the display setting and colonial, anthropogenic and capitalogenic intra-structures.

Alma Heikkilä's spatial and painterly objects materialize the entanglement of natural, cultural, social and economic aspects of agency. At the same time, agencies – from hydrocarbons to language and from fungus to infrastructures of artistic production – are co-authors of her works. Heikkilä's collaborative work with the artist *Elina Tuhkanen* are also presented in the exhibition. *Mikko Lipiäinen* has worked since 2015 in South Bahia, Brazil, with artist and activist *Regis Bailux* and researcher *Raquel Rennó* on the project *Resistance Pulp*. Here, he took part in organizing a series of discussions and workshops with educators of the indigenous Pataxó community. In addition to producing local pulp, the project maps and challenges practises, narratives and structures within contemporary art that are, in different ways, reproducing the repression of indigenous communities. *Arissana Pataxó* approaches contemporary indigenous questions through her artistic and educational practices within the local community in South Bahia. Through her poetry, *Reetta Pekkanen* searches for connections between human perception, material reality and everyday moments in a time with drastic earthly changes within our living environment.

The exhibition *In The Dark I Don't Have Four Limbs* is in itself a paradox: Contemporary artistic practises aim to produce progressive relations across the spheres of cultures, human and non-human agencies, economies, nations and other geographical formulations. At the same time art, with its national and global infrastructures and institutions, is deeply rooted in practices and traditions that operate within and reproduce the very same differences that artistic practises are attempting to surpass. The infrastructural wealth of global north is rooted in the colonial extraction of nature-cultures. In order to benefit from and support this still continuing extraction, artistic institutions and funding structures are reproducing a toxic, alienating view of *the other* in relation to geographical, cultural, material, national and economic differences. Nature-cultures, humans, non-humans, life and non-life are differentiated from each other. Institutional and display practices play a significant role in categorizing things as art works, discursive mediations, ethnographic materials or functional objects. Art, spatial structures and materiality are being distanced from social, political and ecological reality within and around of the institutions.

In The Dark I Don't Have Four Limbs is a project that acknowledges making things public as entanglements of different aspects of art works, objects, materialities, spatial structures, institutional and curatorial epistemologies. It attempts to discuss and set up this exhibitionary entanglement as a situation that challenges and moves ontological, epistemological and ethical boundaries and connections between agential aspects that are, traditionally, categorized as either nature, culture or economic factors.

The exhibition is part of Finland's celebration of 100 years of independence in Norway. It is supported by the Finnish Norwegian Cultural Institute, Norwegian Finnish Cultural Fond, Frame Contemporary Art Finland and Arts Promotion Centre Finland.

Pimeässä en ole neliraajainen – I mørket har jeg ikke fire lemmer
30. november – 21. desember 2017

Kunstnere Alma Heikkilä, Mikko Lipiäinen, Arissana Pataxó and Reetta Pekkanen
Kurator Jussi Koitela

Trøndelag senter for samtidskunst har gleden av å presentere gruppeutstillingen *Pimeässä en ole neliraajainen - I mørket har jeg ikke fire lemmer*. Utstillingen er kuratert av Jussi Koitela og viser kunstverk av de anerkjente kunstnerne Alma Heikkilä, Mikko Lipiäinen, Arissana Pataxó og dikt av poeten Reetta Pekkanen – som også står bak utstillingstittelen. Utstillingen tar form som en helhet hvor verkene og deres plassering i visningsrommet er sammenflettet med koloniale, antropogene og kapitalistisk orienterte indre strukturer.

Alma Heikkiläs romlige og maleriske gjenstander materialiserer sammensetningen av natur, kultur, sosiale og økonomiske aspekter som utgjør vårt samfunn. I utstillingen vil Heikkilä også presentere et samarbeid med kunstneren Elina Tuhkanen. Mikko Lipiäinen har arbeidet i Sør-Bahia, Brasil, siden 2015. Sammen med kunstner og aktivist Regis Bailux og forsker Raquel Rennó har han arbeidet med prosjektet «Resistance Pulp», hvor undervisere fra urfolksamfunnet Pataxó arrangerte en rekke diskusjoner og workshops. Prosjektet kartlegger og utfordrer ulike fortellinger, praksis og strukturer innenfor samtidskunsten som på forskjellige måter er med på å reprodusere undertrykkelsen av urfolkssamfunn. Den brasilianske kunstnere Arissana Pataxó arbeider også i lokalsamfunnet i Sør-Bahia. Gjennom sin kunstneriske og pedagogiske praksis tar hun for seg urfolks situasjon i dagens samfunn.

Gjennom sin naturfilosofiske poesi søker Reetta Pekkanen etter sammenhenger mellom menneskelig persepsjon, materiell virkelighet og hverdagslige øyeblikk – alt dette i en tid med drastiske, verdensomspennende forandringer i vårt livsgrunnlag.

Pimeässä en ole neliraajainen er i seg selv et paradoks: Vår samtidige, kunstneriske praksis tar sikte på å produsere progressive relasjoner på tvers av kulturer, menneskelige og ikke-menneskelige drivkrefter, økonomier, nasjoner og andre geografiske betegnelser. Samtidig er kunst – med sine nasjonale og globale infrastrukturer og institusjoner – dypt forankret i en praksis som reproduserer de samme forskjellene som den kunstneriske praksisen forsøker å legge bak seg. Rikdommen vi finner hos det globale Norden er forankret i den koloniale utnyttelsen av naturkulturer. For å nyttiggjøre seg denne rikdommen, reproduserer kunstneriske institusjoner og finansieringsstrukturer et skadelig, fremmedgjørende syn på de andre. Naturkulturer, mennesker, ikke-mennesker, liv og ikke-liv blir differensiert fra hverandre gjennom kategorisering. Kunst, romlige strukturer og materialitet distanseres fra den sosiale, politiske og økologiske tilstanden innenfor og rundt institusjonene.

Pimeässä en ole neliraajainen er et prosjekt som anerkjenner tingenes sammensatte natur, og viser deres mange egenskaper: Som kunstverk, objekt, materialitet, romlig struktur og institusjonell og kuratorisk epistemologi. Utstillingen forsøker å formidle denne sammensetningen som noe som utfordrer ontologiske, epistemologiske og etiske skillelinjer mellom det som tradisjonelt kategoriseres som enten natur, kultur eller økonomiske faktorer.

Det selvstendige Finland fyller 100 år i 2017 og utstillingen er en del av jubileumsmarkeringen i Norge. Utstillingen er støttet av Finsk-norsk kulturinstitutt, Norsk-finsk kulturfond, Frame Contemporary Art Finland og Arts Promotion Centre Finland.

List of works

Alma Heikkilä,

- A. *such biomatter*, 2017
Cardboard, plaster, pigment and ink
- B. *pollen grains, fungal spores, bacteria, mycelium, cysts, algal filaments and spores, lichens, insects and their parts, plants and animal tissues and several other microorganisms*, 2017
Ink, watercolour, plant ink, plaster, acrylic on polyester and cotton
- C. Alma Heikkilä and Elina Tuhkanen
FUNGI, MYCELIUM, FRUITING BODIES, SLIME MOLDS AND MORE, 2014
Mixed media
- D. *Black screen*, 2017
Plywood, plaster, ink and acrylic on polyester and board.
- E. *Toe*, 2017
Ink and acrylics on polyester, plywood and plaster

Reetta Pekkanen

- F. A series of poems, 2017, unpublished
 - G. A series of poems from *Pieniä kovia nappuja* ('Small hard buds'), 2014
Published by Poesia
- Alma Heikkilä and Reetta Pekkanen
- H. *A bottle garden / in that which is private*, 2017
Plaster and ink

Translations from Finnish into Norwegian by Morten Abildsnes
and into English by Matias Loikala.

Arissana Pataxó

- I. *Depois dos 500*, 2006
30 x 42 cm
Watercolor on paper
- J. *Grafismo Pataxó 1*, 2017
60x 90 cm
Mixed medium
- K. *Grafismo Pataxó 2*, 2017
60x 90 cm
Mixed medium
- L. *Kayapó*, 2006
30x42 cm
Ink on paper

Mikko Lipiäinen

M. *Resistance Pulp*, 2016/2017

Handmade paper, Brazilian newspaper, cassava, banana, pineapple and seaweed.

N. The video consists of three parts, *Legend of Amesca*, *Resistance Pulp Workshop* and *Marimbondo*.

At first a young language and history teacher Eyhnã Pataxó tells a Pataxó legend of Amesca tree while performing a ritual burning of the tree's resin. Second part documents the first paper production workshop in Aldeia Velha and discussions related to Veracel during it. The last part shows one of the outcomes of the workshop: a kite ideated and realized by Katerú and Jaypo Pataxó. The song in the last part is sung for a wasp, marimbondo performed by Guarú Pataxó, the cacique of Aldeia Pe do Monte community.

The paper workshop participants and the pulp production in Aldeia Velha:

Jacanã, Eyhnã, Apetxienã, Nayhê, Buriti, Arnã, Anehõ, Mawynã, Iaria, Jaypo, Nyogãssê, Jaci, Tanã, Pariri Mayná, Romã, Katerú, and Chicó Pataxó

Videography

Mawynã Pataxó, Regis Bailux, Mikko Lipiäinen

Translation

Raquel Rennó, Eyhnã Pataxó

Thanks to

Irene Jesus Figueiredo, Jürgen Botz/ITAPECO, Daniel Angelli, Adelson Fernandes, Helena Cassal Longo, Pedro Regis, Thaís Melo/Jubart Whale Project superintendend of the northern region IPHAN